

FOGLALAT; Magyarország (megtiszteltetések 's kinevezés; ő fölsége jótéteménye Milanóban; arad-megyei tisztújítás; budapesti napló; budai hegyeken a' szüret megkezdve, magyar játékszíni előadások, Kunoss „Részvét gyöngyei” bevégezve, a' „Természet” megszünt; somogyi löverseny; 's a' t.) Amerika (a' francziák 's mexicioiak közt a' esata megkezdve; a' francia seregnél betegség kezd uralkodni; 's a' t.) Spanyolország (a' ministerség súlyos helyzete; általános pénzapály; a' madridi helytartóság emlékirata a' királynéhoz; csatatéri hírek; Flinter tábornok öngyilkosság által kimult; 's a' t.) Anglia (készületek a' nagy londoni radical gyűlésre; kedvező canadai hírek; a' perza ügy jelen helyzete; szerencsétlenségek gözösek, 's a' t.) Franciaország (a' schweizi 's mexicioi ügy; 's a' t.) Német-Svéd- 's Törökország. Gabonaár. Dunavizálás. —

Magyarország.

Ó cs. 's ap. kir. fölsége f. hó 14ki kéziratában Gaisruck gr. milanoi bibornok-érseket a' m. kir. sz. István-rend nagykeresztjével; Radeczky gr. tábornagyot 's lombard-velencei parancsnokló tábornokot a' vas korona első osztályu rendjével díszesíteni, Pálffy Aloiz gr. velencei kormányzéki alelnököt díjmenten cs. kir. titkos tanácsossá nevezni méltóztatott. (W.Z.)

Ó cs. 's ap. kir. fölsége f. hó 18kán esti 6 órakor Bergamoba érkezék, hol ünnepélyes örömyilatkozattal fogadá őt a' lakosság. Ó föls. Milanobul eltávoztak 60 ezer lírát rendelt kiosztatni azon szegények közt, kik ott léte alatt folyamodásokkal járulának hozzá. A' kiosztást különösen e' czélra kinevezett választmány vezérlendi. —

Az abauji tisztválasztás sept. 25kén Kassán a' főispánhelyettes ur elnöklése alatt, jó renddel végbe ment. Első alispán lett ifj. Vitéz János, második Puky Antal. A' többi jövő számunkban.

Az aradi tisztválasztás folytatása: főjegyzőnek választott Mossóczy-Institöris János; aljegyzőnek kinevezettek: Kornéli Ignác, Szöke Károly; főügyész lett: Kis Gergely; alügyész Bíró János; fizetéses táblabírák: Lázár Lázár, Vörös Antal, Gábry Sándor; főadószedő: hadi Sanka Lajos, házi Bogdanovics Dániel; borosjenői járásban fősz. bíró Dezső Ádám, al: Hendrey Ferencz, Vank Péter; eskütt Pulay Imre, Egyed Imre, Ormos Péter; világosi járásban fősz. bíró Kornya János, al Porubszky János, Hofbauer Lajos; esküttek: Pulay Ferencz, Csernovics János, Dániel Lukács; aradi járásban fősz. bíró: Edlsbacher Imre, al Bosnyák Károly, Péterly Albert, esküttek: Kornéli Sándor, Kovács Lajos, Vank János; zarándi járásban fősz. bíró Spech Imre, al Ormos József, Dániel István; esküttek Kádas Ferencz, Szigethy József, Institöris Ignác; al adószedők: aradi Lóczy Antal; borosjenői Nasztrediv József, világosi Bartha Károly, zarándi Tessényi Antal. Számvevő Brünek Károly; fő utbiztos Edlsbacher Zsigmond, levéltárnok Jakabos Benjamin; élsházi biztosok: Vörös Miklós, Fogarassy Károly; várnagy Kaba György.

Budapesti napló. A' budai hegyeken oct. Isején kezdik meg a' szüretet; az igen kedvező idő reménylheti, hogy mit mennyiségben vesztenek a' szőlőtulajdonosok, minőségben kipótolva látandják. Egy akó mustert a' budai hegyek jobb részén már 3 pgó forintot ígérgetnek. — Nemzeti színpadunkon f. hó 26kán a' régi „Kronsteini harcjáték” című lovagdarab fordult meg, melyben Komlóssyné először lépett föl mint intézetünk új tagja; játékaról részletesen más alkalommal; 27kén „Ismérelennő” regényes dalmű Romanitól. A' czimszerepben Schodelné lépett föl mint vendég, hosszab távolléte után; ha a' művészné szerénysége némi czélzást akart talán érinteni e' szerep-czimmal, úgy viszont a' közönség méltánylása egész mértékben akará megmutatni, mennyire nem kíván ismérelten maradni a' művészné előtt mind fölfogás mind becülés tekintébül, mert a' színház, mint telhetett, tömve lón, előzőt este pedig, mint megérkezése másod estjén, a' művészet buzgóbb hívei által, aláírás utján eszközölt, pompás zenével tiszteltett meg. Schodelné mintegy köszönni látszott e' megtiszteltetést, midőn a' mondott czimszerepben olly kellemm énekében 's olly kinyomással egész valójában lépett föl, mely nem hagyott kétkedni senkit a' felől, hogy nála tehetség és akarat ez uttal igen lekesült harmoniába vág össze. Éneke különösen nem csak hogy mindenkélt elégedéssel, a' nagyobb részt pedig gyönyörűséggel töltött el; de mellette mintegy engesztelés volt olyanokra, kik nem örömet bocsáthaták meg azon árnyékát vagy inkább jásátblag — sülyesztését az előadásnak, melyet Arthur szerepében (a' 2ik főszerepben) Egressy Benjam. urnak fölléphetesen aluli éneke okozott. — Arthur szerepét az Olaszországból már visszatért Egressy Benjam. éneklé; 28dikán „Örökké” vigjáték 2 felv., írta Scribe, fordítá Csató Pál; 29dikén a' szorgalmas Déryné jutalmaul „Mari, vagy: a' rejtetszerelm”, dalmű 3 felv. Castelli után fordítá Szilágyi Pál, muzsikáját szerzé Herold. — Schodelné jövő kedden (oct. 2kán) Beatrice di Tenda dalműben lépend föl. — Kunoss Endre által a' pestmegyei vizkárvalott adózó nép fölsegelesére „Részvét gyöngyei” czim alatt hirtetett szépliteratúrai gyűjtemény már elhagyá a' sajtót, 's néhány nap mulva megszerezhető leend. — Kunoss kedden (sept. 28án) adá ki utolsó számát „Természetének” 's ezzel végkép megszünteti folyóiratát; azok, kik három évnegyedre vagy egész esztendőre fizettek elő lapjára, az egy vagy két negyedi díjt ott, hol előfizettek, nyugtatványuk előmutatása mellett, visszavehetik.

Osgyan helységben a' szátréti paczal aszkórságból marhadög ütött ki; a' megye azonnal határozatot tett a' rosznak csirában elfojtására, 's a' szomszéd megyéket, szükséges óvakodásul, körlevéllel értesíté a' dolgrul. —

(Somogyi löverseny folytatása.)

Második nap.

- XI. Harmadik versenye az adózóknak 1¹/₂ ang. mf. 50 és 25 p.frtért.
1° Bertá Samu aszalói jobbágy 7 e. p. k. Rózsa.
2° Szabó József eddei jobbágy 10 e. f. k. Feeske.
- XII. Társasági díj 50 ar. 2 ang. mf. futat minden Magyarhonban született nem t. v. ló, bár kinek tulajdona.
1° Csapody Pál 4 e. s. k. Marbek 113 ft.
2° Czindery László 3 e. k. Szajkó 93 ft.
3° Festetics Miklós gr. 5 e. p. k. Rebecca 118 ft.

- 4° Festetics Ágoston 5 e. p. Livio, ap. Murphi, an. Lator 120 ft.
5° Ugyanannak 4 e. s. k. Lelia visszahuzatott. 4 első 's 50 másodp.
- XIII. Czindery díj 10 arany. 1¹/₂ ang. mf. Szegényebb sorsu haszonbérlok, mesteremberek, urodalmi eselédék számára (lovászmestereket, lovászokat és idomárokat kivéve)
Vörös József kaposfüredi esöz 5 e. f. k. Kékény.
- XIV. Társasági díj 30 ar. 2 ang. mf. minden Somogy megyében nemzett lóra, mely sem t. v. ap., sem t. v. anyától közvetlen nem származott.
1° Czindery László 3 e. sz. k. Moeskos, ap. Sárkány, an. Moeskos 93 ft.
2° Festetics Miklós gr. 3 e. p. k. Gallina kitért.
3° Festetics Geyza gr. 5 e. p. k. Rózsa visszahuzatott — a' f. 5 percz.
- XV. Különfogadás. 25 aranytétel 1¹/₄ ang. mf. „Fuss v. fizess.”
1° Csapody Pál 3 e. p. m. Mazeppa 92 ft.
2° Festetics Miklós 3 e. p. k. Miss Fanny 90 ft. 3 első 's 2 másodp.
- XVI. Különfogadás 25 ar. tétel. 10 ar. bánat 1¹/₂ ang. mf.
1° Czindery László 3 e. sz. k. Tüzes, ap. Doctor Oloroso, an. Tüzes 88 ft.
2° Csapody Pál 4 e. sz. m. Marquis 92 ft.
Festetics Miklós gr. bánatot fizetett. 3 első 's 30 másodp.

Harmadik nap.

- XVII. Negyedik versenye az adózóknak 1¹/₂ ang. mf. 40 és 20 p.frtért.
1° Szabó József eddei jobbágy 10 e. f. k. Feeske.
2° Sipos Mihály magyar-atádi jobbágy 2 e. p. m. Huszár.
- XVIII. Festetics Geyza gr. díj 40 ar. 2¹/₂ ang. mf. Magyarhonban született minden lóra, mely még a' pesti vagy simeringi gyepen nem nyert:
1° Csapody Pál 3 e. sz. m. Marquis, ap. Election, an. Marquis Kanz 92 ft.
2° Festetics Miklós gr. 5 e. p. k. Rebecca 115 fr.
3° Festetics Geyza gr. 3 e. p. k. Miss Susanna 92 ft.
Festetics Dénes Leliája kitért. Csapody Pál Marbek, ugyanannak Abulay, Czindery László Murphi, Festetics Miklós gr. Estrella, ugyanannak Sarolta, Festetics Dénes Dorinna, Somssich Lőrincz Beatrice-je visszahuzattak.
- XIX. Ötödik versenye az adózóknak 1¹/₄ ang. mf. 30 és 15 p.frtért.
1° Kovács Ferencz ráksi jobbágy 6 e. p. k. Kese.
2° Luca József kaposmérői jobbágy 6 e. sz. h. Tatár.
- XX. Somogyi szépnem alapította díj egy 112 ar. éró serleg minden Somogyban született, ugyan oda való birtokosnak n. t. v. lovára, uri lovasok, bár nem tulajdonosi is a' lovaknak.
1° Csapody Pál 3 e. p. m. Mazeppa, ap. Murphi, an. Election kanca 110 ft. lovasa Kun József.
2° Ugyanannak 4 e. s. k. Marbek, lovasa Somssich Lőrincz.
3° Festetics Miklós gr. 5 e. p. k. Rebecca, lov. Alberti Fridrich gr.
4° Ugyanannak 4 e. p. k. Estrella, lov. Festetics Geyza gr.
5° Czindery László 3 e. sz. k. Tüzes, lov. Steimbach József.
Ugyanannak Election és Szajkó, Csapody Pál Figaro és Marquis, Festetics Dénes Livio és Dorinna, Festetics Miklós gr. Sarolta, Festetics Geyza gr. Miss Susanna visszahuzattak, a' fut. 3 első 's 15 másodp.
- XXI. Festetics Miklós gr. által uri lovasoknak ajánlott réz lószobor. 1¹/₄ ang. mf.
1° Festetics Geyza gr. 3 e. p. k. Miss Susanna, lov. Venkheim Viktor b.
2° Czindery László 4 e. p. p. Daczos, lov. Kun József. 3 első 's 48 másodp.
- XXII. Próbaútás 1¹/₂ ang. mf.
1° Csapody Pál 3 e. p. m. Mazeppa.
2° Festetics Miklós gr. t. v. kanca Elster.
- XXIII. Czindery László által uri lovasoknak ajánlott kép 1¹/₄ ang. mf.
1° Festetics Geyza gr. 3 e. p. k. Rózsa.
2° Grabelics Erneszt id. p. Madár.
3° Vójkfy Lajos gr. p. Ringyó.
- XXIV. Társasági díj 40 ar. 1¹/₂ ang. mf.
1° Csapody Pál 3 e. p. m. Figaro.
2° Ugyanannak 4 e. s. k. Marbek.
Somssich Lőrincz Beatriceje kitért.
- XXV. Az ostort adja gr. Festetics Miklós 1¹/₄ ang. mf.
Czindery László 3 e. m. Election, maga járta körül a' pályát. — Edv III és Ferencz, társasági titkok.

Amerika.

A' M. Chronicle philadelphiai levelezője aug. 20árul következőlegi ír: „A' francziák és mexicioiak közt kiömlött az első vér; jul. 23án ugyan is Veracruz és Tampico közt egy mexicioi hajót egy fegyveres francia nadszad füzöbe vón; mivel már menekedni nem tudott, a' legénység elhagyá azt esolnakokon. A' hajót felgyújták 's midőn a' francziák hatalukba keritenék, a' partrul rája lödözének, 's közülök több halálosan megsérült. Ez esemény visszatörásra szolgál alkalmul, 's hihetőleg az első posta már ellenségeskedésről tudositand. Amyi bizonyos, hogy ha a' francziák még egy pár hónapig Veracruz környéket ostromzár alatt tartandják, legénységök az uralkodó veszélyes nyavalya által tetemesen megkevesbül. Egyébíránt a' mexicioiak, úgy látszik, igen tudják, milly hatalmas szövetségük az el vomito; a' mexicioi kormány főczélja a' halogatás 's késleltetés, ha czélját érheti, a' dögvész ki nem marad, mely főleg aug., sept. 's oct. hónapokban dühöng legiszonyatosabban. — Ujyorki aug. 26aig terjedő hírek szerint Missouri, Illinois, Jefferson, Éjszaki-Carolina 's Alabama statusokban a' congressusválasztások a' fenálló kormány ellen történtek az ellenzés szellemében, még pedig nagy többséggel. — Az indianoknak ujonnan elfogadott gyarmatosítási rendszere saját birtokukban szép sükert ígér; e' gyarmatban is megüllek az idén az egyesült szabad statusok függetlenségi évnapját. — A' gözösek szabályozására kimerítő törvényt bocsátának közre, mely a' közönség biztosítására időszakonkinti vizsgálatát rendeli a' gözö-

seknek és gőzkatlanoknak, hasonló rendelkezik a hajószemélyzetről, mentőesolnakokról és éjjeli világításról s a t. A kapitány's legénység gondatlanságul eredt szerencsétlenségeikért büntetéssel fenytettek. — Cuba szigeten az ott állomásozó ezredek néhány tisztjei's legényei közötti összeesküvést, a sziget kormányzója ellen, csirájában elfojták. Hasonló lázongás történt Portorico szigeten, a cubai kormányzó csapatot küldte azonnal ellenök; ez összeesküvések, úgy látszik, czélul Cubanak d. Carlos kezébe játszatását tüzek ki.

Spanyolország.

Leridai levelek szerint Meer b. aug. 30kán Berga felé indult, s a carlosiakat, kik szándékát gátlani akarák, megszalasztá. — Aug. 29én néhány carlosi csapat algüllövetnyi közelségig nyomult Barcellona felé, s utközben több alkotmányos katonát foglyul ejte. Közhiedelem, miszerint e mozgalom által, mit egyszersmind a városban kiütendő zavargás vala elősegítendő, a várost hatalmukba akarák keríteni a carlosiak; a hatóságok szemessége mindazáltal jókor elfojta a szándékolt merényt. — Mon, a legközelebb lelépött pénzügyminister, hivatal-viselését furesakalanggal zárta; hallván ugyanis bizonyos tervgyártótul, miszerint egy galicziái zárdában még 1809 óta dúsz kínos van rejtve, azonnal egy árkászszázadot küldte a kínos-kiasás végett; melly azonban siker nélkül dulta föl a földet. — Sept. 9kén Peralta's Tafallába hátráltatá pattantyusságát Espartero, mint mondják, ministerségi parancs következtében, melly haditanácsot rendelvén tartatni Estella megtámódása előtt, s az pedig tanácsosnak itélé a hátrálást. Pattantyusságát egész sergével követé Espartero. — Az új ministerek állapotja nem igen kedvező. Pénz hiányzik, a ladseregétől pedig majd naponkint kellemetlen hírek érkeznek. Sept. 8án délután 2 órától ötig titkosan tanácskozána a ministerek. Frias hg's Valgonera marq. tanács után azonnal a királynéhoz menének. Ülésükről bizonyost nem tudhatni, jól értesültek azonban vélik, hogy annak tárgya a cortes korábbi összehívása volt azon időpontnál, mellyet a törvény e végre kitűz. 9ikén esti 11 óraker ismét hosszasan tanácskozána a ministerség, s meghívá a hadsergi szállítókát is a bankigazgatóval s egyéb pénzügyi nevezetességekkel együtt. E tanácskozás után reménylhetők mondják, miszerint a hadsereg legalább néhány hónapra minden szükségessel el leend látva. Több tartományi küldöttség kormányzati rendszerváltoztatásra szándékozik megkérni a királynét, mivel a jelenleg főnálló nem képes boldogítani a nemzetet. — Madridban a vitéz Flinter tábornok sept. 9kén öngyilkossággal vete véget életének; okát e váratlan tettnek mindedig nem tudhatni. — Merino egyesülni szándékozik Balmasedával, s ha e terve sikerül, úgy O-Castilia nem sokára martalékul esik egyesült robló csapatoknak, s a háboru színhelye Navarara s a bask tartományok helyett Arragóniában s Castiliában fog leginkább dühöngeni, s a fővároshoz mindinkább közelitni; pedig Madrid körül alig bir annyi haderővel a kormány, mennyit Avila és Toledo tartományok carlosiak elleni biztosítása mulhatatlanul megkíván, s a tartalékserget eléggé elfoglalja Palillos's Orejita fekezése Mancha tartományban. — Cabrera Valencia környékén 11 millio reall's 600 lovat zsarolt ki a néptől, s most Vinaroz, Peniscola's Castellon de la Plana ellen szándékozik fordítani erejét. Morellában jelenleg Negri gr. viseli a parancsnokságot. — A cubai kormányzó ellen Havannahban zendülés támadott a katonaság közt, melly iszonyu mérszálásokra szolgált alkalmul. Okát, mely titok földi, s csak a véres kivégzésekből gyaníthatja a következményt a nép. 80 összeesküttet azonnal agyon lövetett a kormányzó, és számos fogoly lörtönben hasonló sorsra vár. Az egész bajt lihetőleg zsoldhiány okozá.

Madrid, sept. 10kén: A madridi helyhatóság tegnap este megjelenvén a kir. palotában, emlékiratot nyujta át a kormányzó királynénak, mellyben terveit közlé, mik szerint a házat megmenteni lehetne jelen veszélyes állapotjából. A törvény tiltja ugyan, hogy a községi tanácsosok testületei egyesülve föllíratot nyujtsanak be a királynénak; a minsterelnök azonban mégis bevezeté a küldöttséget a kormányzó királynéhoz a főkamrás kíséretében, hol az első alkalde következő felszólítást intéze hozzá: „A madridi alkotmányos hatóság nem nézheti már többé egykedvűleg azon rosszakat, mik alatt e szerencsétlen nemzet, melly annyi s oly hősi erőküedések által törekvék fölséged fons. leányát megerősíteni trónján, annyi idő óta szenved, s bátor ezennel, áthatva legmélyebb fájdalomtul, ez alázatos emlékirattal közelíteni, azon meggyőződéssel, miszerint fölséged anyai szive méltányosan fogadandja érzelmeinket, mellyek csupán a béke minélelőbbi megnyerésére czéloznak, s az 1837iki alkotmányt föntartani törekszenek. Ez alkotmány azon zászló, melly alatt egyezségnek kellett volna mindenkor uralkodni, mert csupán így leheté Izabella trónjának megadni a szükséges fényt és szilárdságot; azon trónnak, mellynek alapja az alkotmányon s minden szabadelmű szeretetén nyugszik.“ A királyné átadá az emlékiratot a minsterelnöknek, s ezt válaszolá: „Méltányosan fogadom a helyhatóság emlékiratát. Ohajtom szerencsésé tenni a spanyolokat s ebben segítni fognak ministereim.“ Az emlékirat, mint mondják, hathatósan előadja azon rosszakat, mik az országot sanyarják, egyszersmind eszközökrül is szól azok megorvoslására. Hasonló emlékiratot szándékozik benyujtani a madridi tartományi küldöttség, s példáját lihetőleg Spanyolország valamennyi nagyobb városi hatósága követendi, mit minden esetre zendületi előjátéknak tekinthetni. Midön a minsterelnök a küldöttséget bevezeté, nem gondolá meg, hogy ez által a kormányhatalom egy részét átadá a nemzeti hatóságnak. A fővárosban minden utcán komoly arcokat láthatni, mert mindenki érzi, hogy az elhatározás végpillanata hatalmasul közelg. A katonaság éjjel nappal töltött fegyverrel örködik; száma mindazáltal nem igen leend képes szükség esetén kelölög fekezni a föllengősdiék merényit. Tegnap délután hír szerint, igen fontos sürgönyök érkezének az éjszakai hadseregétül; Espartero összeesküvést földöze föl táborában, mellynek czélja volt őt, egyetértve a megbuk-

tatott ministerséggel, a fővezérségtül megfosztani. Tegnapelőtt 5 millio reall küldé számára a pénzügyi hivatal. — Espartero sergében több zászlóalj egyenesen megtagadá az engedelmességet, midön Estella ellen indulásra parancs adatek, s csupán e körülménynek tulajdoníthatni Espartero visszavonultát. Angol lapok e körülményből vést jóslanak az alkotmányos ügyre, mellyet most egymásután váratlanul annyi szomorú csapás ére. —

Anglia.

London, sept. 14kén: Oastler, az új tory izgató, ki most Anglia majd minden résziben népgyüleéseket eszközöl a gabnatörvény ellen, legújabbán ismét hosszu levelet intéze az angol néphez, mellyben igen éles kikelés után a „nagyértékben átokra méltó törvény“ ellen, fegyverrel szólítja föl a népet, mivel békeuton mindedig nem leheté megnyerni az utált törvény megsemmítését. Véleménye szerint a nemzet általános zendület kezdetén áll, s csak az kár, hogy oly nagy gazfi (O'Connellt érti) vezérli a kormányt. Ezután gazdagokat és szegényeket egyenlön arra kér Oastler, hogy egyéb multságok helyett ezentul mindig szorgalmasan gyakorolják magukat fegyverforgatásban s egyéb szükséges hadi tudományokban, haszontalan díszszerek helyett pedig szép tiszta fegyverekkel rakják meg faláikat: „Kinek pénze van, szól többi közt Oastler, az adjon annak belőle kölcsön, ki azzal nem bír, hogy a legszegényebb is megszerezhesse magának a szükséges fegyvereket, szükség esetén pedig utolsó ingét is adja el a vagyontalan, s aran éles kardot vásároljon.“ — Minden oldalról számos szózat kezd darab idő óta emelkedni azon rendszer czelszerűtlensége ellen, melly szerint vétkeket távol gyarmatokba szokás szállítani, mi az országnak évenkint 500 ezer font sterlingbe kerül. Azon parlamentü választmány, melly ez ügy vizsgálatával meg vala bízva, hivatalos jelentésében világosan kimutatá, hogy e rendszer tovább nem állhat föl, ha a kormány elmellőzni kívánja a véres következményü fejtelenséget, melly a vétkekek gyarmatiban az elágozott erkölcselenség miatt mulhatlanul előbb utóbb támadni fogna. Ha azon igen tetemes haderő, mit az ország ott annyi költséggel tart, talán visszatérne Angliába, úgy vad állatok gyanánt fognák egymást fölkonzolni a lakosak. E szomorú körülmények főoka kétségkül az, hogy 17 férfira csak egy némben jut, s így valóban, ha valamely czelszerű javítás nem történi, legtanácsosb lesz többé némbereket nem is szállítani oda, hogy a romlott gyarmat végre egészen halljonki. — A legújabb perzsa események ismét fölébreszték a nyilvános figyelmet, s India elleni megtámódás nemesak nyereszkedési tárgy lett, hanem közérdekküvé vált. Ez ügy idegenek közt mindig nagyobb figyelmet támoszta, mint az angoloknál, s valóban különös, hogy a szárazföldön minden egyes részletet jobban ismernek, mint az annyira érdeklött Angliában. Az utóbbi években Russzia szakadatlanul folytató terjeszkedési rendszerét, s törekvésinek csakugyan sikerült, ügyvivői által szilárdul megalapítani befolyását az angol-indiai tartományokkal határos birodalmakban. Perzsiában sokáig törekvék meggyöngyitni az angol befolyást Russzia's Hindostan kincseit, terve szerint, Perzsia's tulajdon pénzára közt fölosztandókat, e végre keesegtető maszlagul használá. Hogy Russzia illy vállalat ellenében katonai hatalma erejét s bátorságát nem böcsülé valódi értékinél többre, megengedjük, s nem kétkedünk, miszerint azon baráti viszonyok fölbontása esetén, mik most Anglia's Russzia közt léteznek, az első ellenséges csapás minden esetre indiai birtokinkat fogná sujtani. Russzia e czélra négy utat használhat: ha azonban csakugyan megpróbálná e merényt, lihetőleg Herat, „India kulcsa“, felé fogná indulni. Ha az oroszok szövetséget kötnek a perzsákkal s Herat körül nagy haderőt gyűjtenek, úgy biztosan elmondhatják aztán, hogy azon természetes akadályokat, mik nehezítik a berontást Indiába, már legyőzék, s megkezdhetik az elhatározó csatázást Indus partinál. Bagdadi hírek szerint a szövetség Anglia's Rundscht Sing közt legújabb időkbén mindinkább szilárdabb alapokon látszik nyugodni, s az orosz ügyvivők, kik czárjuk pártjára akarák őt keesegtetni, siker nélkül valának elhagyni kénytelenek Lahore falait. — A dublini conservativ egyesület, melly jelenleg 650 tagból áll, kérelmet küldé a belministerhez, a királynénak átadás végett, mellyben Normanby marq., irlandi lordhelytartó, elmozdítását kívánja. Ministeri lapjaink igen nevelésesnek találják, hogy 9 millio lakos közül 650 elég vakmerő illy kérelemmel trón elibe járulni. — Sept. 10kén Schwarzenberg hg's neje visszautazának a szárazföldre. Vele együtt Holland l. s neje is Calaisba vitorlázott. — A londoni főpostahivatal egy terv közelebb vizsgálatára foglalatostkodtatja jelenleg, melly szerint ezentul Liverpoolbul Dublinba naponkint két posta fogná indulni. Ha egykor a levélposta az egész london-liverpooli utat vasuton teendheti, akkor Dublinból 20 óra alatt rendszeren Londonba fognak érkezni a levelek. — „Forfarshire“ gőzös Hullból Dundeebe hajóztakor zátonyra felekült, mivel katlanát tetemes hasadás használhatanná tevé. Földözeten 41 utas volt, s ezek közül csak 15 menekheték egy közel szirtre, a többinek sorsát még nem tudják. Shieldsben „Vivid“ gőzös üstje megrepedt s két ember életét veszté. Csekélyebbszerű hasonló eseményekről naponkint olvashatni angol lapokban jelentéseket. Azon tengerésztsizt, ki Liverpool gőzöst kormányozza, melly Amerikával eszközlend gyors közlekedést, bizonyos készületet talált föl, mellyel hajógyuladás esetén rögtön elolthatni a lángokat. Találmányát azonnal közlé Sussex hggel, ki díszéretére méltatá azt. Az egész ügy most a tengerészeti lordok bírálata alatt van. Jamaikában a fölszabadított szerencsének még éretlen gyümölcszeit is eladák, hogy szabadságuk ünneplésire pénzt szerezhessenek. Sok helyen mindazáltal visszaélnék a nyert szabadsággal, s dolog helyett kőbor esatangolásnak engedék át magukat, mit egyébiránt csak azon természetes körülménynek tulajdoníthatni, hogy eddigi szigorú rabságuk után a korlátlan szabadság megzavará pillanatnyira elméjüket. — A glasgowi tud. egyetem ez évben Peel Róbert helyett Wellington hget fog-

ja lordcreeorrá választani. A 'conservatívok jelenleg azon reménnyel kezdik magukat kecségetni, hogy pártjuk nem sokára tulayomó leend az alsóházban. —

(Windsor Express.) A' belga fejdelem 's neje sept. 15kén Ramsgateben hajóra szállván Ostende felé vitorláztak. — Sept. 17kén nagy népgyűlést tartandnak a' radicalok Londonban, a' „Népalkotmány“ ügyében. Birmingham, Manchester, Edinburg, Newcastle, Glasgow, Sheffield, Dewsbury, Carmarthen, Northampton, Ipswich, Chelmsford 's a' t. követei sept. 14kén már Londonban valának. A' skót radicalok is rendkívüli élénkséget fejtenek ki. — Felső-Canadában Arthur kormányzó 16 halálra ítélt zendülőnek 's kalóznak kegyelmezett meg, mi nem csak a' két britt gyarmatban, hanem a' szomszéd szabad egyesült birodalomban is igen kedvező hatást eszközle. A' sorrel lakosok föliratot intézének a' főkormányzóhoz, mellyben kérék, hogy hivatalát ne tegye le a' londoni toryk gánoskodási miatt, mire Durham gr. ezt válaszolá: „Uraim, köszönöm bizalmuk e' szép jelét. Midőn hivatalom fontos kötelességit átvevém, jól tudám, hogy minden oldalról nehézségek tornyosulandnak előmbé. Kész vagyok valamennyivel megküzdni, 's önkényt csak akkor fogok visszalépni, miután a' parlament elibe olly bevégzett munkát terjeszthetek, melly a' nyilvános békét 's jólétet tökéletesen biztosítandja.“ —

Sidneyi lapok a' bevándorlásról Vandiemenslandba azon kellemetlen hírt közlik, miszerint az idegen települők mindig kisebb számmal érkeznak, mióta a' kormány annyi elítelt vétkeket küld oda. E' számüzési rendszer általánosan fölötte ártalmas befolyásu az angol gyarmatokra. — Az ugynevezett tengeri hölgyek létezését eddig mindenütt tagadák, vagy legalább kétségbe vonak; következő esemény mindazáltal némileg ismét valószínűvé kezdi tenni a' régi mesét: Hannraw-Pointban, Fahan mellett (Donegal grófságban) egy minden tekintetben a' régi leírásokkal megegyező, tengeri hölgyet fogtak a' halászok, melly most egy gentleman birtokában van, ki megengedi a' százaunkint hozzá tóduló kétkedő csoportoknak, hogy „lássanak 's higgyenek.“ A' londonderryi természettörténeti társaság megvizsgálandja e' rendkívüli fűneményt 's jelentést intézend róla a' britt társulathoz. — Az Atlas következő jegyzékét közli az angol tengerész-erőnek: 6 első rangu hajó 662 álgyuval, 5 másodr. 416, 14 3adr. 1052, 2 4edr. 102, 7 5ötödr. 288, 61 6odr. 1072, 39 brig 312, 11 partjáró 66, 3 kir. vadászhajó, 24 raknászad 108 álgyuval; összesen tehát 194 hajó 4078 álgyuval, 's ezenkül 22 gőzös. Valamennyi lap panaszkodik az angol tengerészet e' siralmas állapotja ellen, mellyet valóban nem is mondhatni fényesnek, mert 1815ben ezer hadihajója állott vitorlakészen Angliának. — Nem rég új zsidó vallási felkezet támadott Londonban „keresztyén izraeliták“ ezim alatt, kik a' két vallást egyesíteni szándékoznak. Körülmetélés helyett keresztelés használ e' felkezet 's isteni tiszteletét szabad ég alatt tartja. Ellene már több vád történt 's ennek következtében néhány elfogatas; de a' rendőség azonnal szabadon bocsátá a' foglyokat, mihelyt kezeseket állítanak jövendő esőndes magukviselete iránt. — Az angol partvidéken a' halászat ez évben igen jól fizet, 's a' heringfogás kielégítőbb mint valaha; nem rég ugyanis számos hölgy fürdött a' tengerben, 's hirtelen annyi hering vevé közül az egész csoportot, hogy mozdulni is alig bírt.

Ujabb londoni lapok egész terjedékben közlik azon né alkotmányt (people's charter), mellyet sept. 17kén vi atás alá fogott venni a' londoni nagy radical népgyűlés. Ez oklevél, mellynek egyik főszerkesztője Attwood birminghami követ, törvényjavaslat gyanant van írva. Célja tökéletes javítása a' nemzeti képviselőségnek. Parlamentí választásoknál ez oklevél szerint ezentul szavazati joggal az egyesült királyság minden lakosa birand, ki a) hazapolgár, b) 21 évü, c) eskütszék által nem nyilatkoztaék észbetegnek, d) gaztett végett elítelve nem volt, 's e) ezelőtti választásoknál esalást nem követett el. A' követek csak egy évre fognak elválasztatni titkos szavazás által; azonban más évre ujonnan megválaszthatók. Az alsóházi tagok minden törvényhozói gyűlésért 500 font sterlinget kapnak. Az egész birodalom 300 kerületre fog fölosztatni a' népeség arányzata szerint, 's minden kerület egy követet küldend parlamentbe. A' felsőháztól nincs szó ez új alkotmánytervben; az mindazáltal e' lényeges javítások után önkényt halomra fogna dőlni. E' terv indítói szilárdul hiszik, miszerint az alsó osztályoknak szükségképp illy gyökeres parlamentjavításra törekedniök kell. Általánosan hiszik, miszerint e' kérelmet minden tekintet nélkül visszautasítandja az alsóház. — A' fáradatlan szorgalmu O'Connell, — Irland parlamentí követe, mint ötgunybóla torylapok nevezik — Derrynane apátságból ismét hosszú iratot intéze az irlandi néphez, mellyben Irland sérelmit 8, követelésit pedig 9 czikkben taglalja, 's az egész nemzetet pártolására szólítja föl új igaztási rendszerének. A' már többször említett követeléseken kívül most az irlandi joggyakorlat tökéletes javítását is sürgeti O'Connell, 's miot mondják, nem sokára új hosszú iratot bocsátand közre, mellyben még határozottabban 's körülményesbben fogja fejtegetni terveit. Több helyen azonban nyilvános elégtelenség kezd mutatkozni az igaztató ellen, különösen azon körülmény miatt; hogy a' tizedtörvényt pártolá a' parlamentben, holott most véresnek nevezi azt. Az ennishoweni népség 30 ezer aláíratu ellenmondással utasítá el az új tizedtörvényt, 's erőszakosan is kész annak végrehajtását gátolni. — Valamennyi londoni lap egyhangulag magasztalja Ferdinand ausztriai császár lombard-velencei közbocsátatát. — A' M. Herald szerint az új londoni kir. tüzéserszék 3 vagy legfőlebb 4 év mulva kész leend, 's sokkal fölülmulandja nagyságban a' leégettét; az 1834ben leégett parlamentházak ellenben még folyvást romban hevernek, 's most is csak arról tanakodik a' kormány, hol építesse újakat? —

Franciaország.

Pa is, sept. 16kén: A' parisi gr. ünnepeles kereszteltetése, mint hírlík, oc ob. 9kén menend véghez. — A' hadminister parancsot ada

Constantinet egy évre ellátni éllemi szerekkel, mi kétségtelenül tanúsítja, hogy a' kormány csakugyan végkép megtartani szándékozik e' hódítást. Londonban sept. 25kén nyitandják meg a' belga-hollandi kérdés vitatását. Leopold király mindeddig nem igen bírható ugyan kedvezőbb véleményre a' meghatalmazottakat; de mégis reménylik, hogy a' tanácskozások kedvező körülmények közt fognak megnyitvatni. Egyébiránt tettei nem legjobb következményűek leendnek Hollandia ügyére nézve. — Több mérnök nem rég próbát tett „Telemaque“ hajó lengővé tételére, melly 50 év óta Quilleben mellett vízfűken fekszik, mivel általános hiedelem, hogy nagy pénzmennyiségen kívül Antoinette királyné drága nyakkötője is rajta van. E' hírt először a' jour. de Commerce közlé, 's szerkesztősége másnap levelet kapott, melly szerint az érintett nyakkötőt 's kincset Antoinette királyné és szerencsétlen férje egyik éjjel aug. 10ike előtt elásák a' tuileriák közleében, miről esalhatlan oklevelek léteznek, mikre nem sokára figyelmeztetni szándék egész Európát. E' tettél, az említett levél szerint, csak két meghittje volt jelen a' királynak: Thierry de Ville d'Avray 's Delaponte, kik pár nap mulva élüket veszték. Bizonyos férfi, ki véletlenül megtudá a' kincsek hollétét, közlé a' dolgot M... gróffal, 's ez azonnal hatalmába kerité az egész kincset, miről rövid idő mulva törvényszék előtt leend számolni kénytelen. A' gyémántok közül 1837ben több darabot eladának Londonban, 's névszerint azon körte alakút, mellyet fűleében viselt Antoinette királyné, valamint azt is, melly XVIIik Lajos sz. lélek-rendjele közepében ragyogott. A' kormány, mint mondják, törvényszék elibe szándékozik idéztetni azon lapszerkesztőt, ki először érinté e' tárgyat, 's e' végre kíváncsian várják Montalivet megérkezését. — A' király nyári mulató helyéről visszaérkezék a' tuileriákba, noha csak e' hónap végére várak. A' ministerség nyugtalanul forrong. Bugeaud vallomási Brossard pörében folyvást élénkül foglalatostkodtatja a' közönséget, különösen kifűnűleg pedig a' hadserget, melly annyi kíméletre méltó mostani időben. Minden ezredben illy szokat hallhatni: „Ezek tehát azon férfiak, kikre annyi kedvezés kizárólag özőnle; ezek azon fűtiszték, kiket legbensőbb bizalmára méltott a' kir. család!“ Most a' ministerség az egész ügyet huzni halasztani szeretné, hogy az annyira kedvetlen tárgy legalább némileg feledékenység tengerébe merűljön. Ez oktul kapott Bugeaud tabornok parancsot Parisban megjelenésre. Bugeaud dühöngve engedé a' meghívásnak 's nyiltan vádolja a' ministereket, hogy őt hűtelenül elhagyák, mi egész megsemmítő súlyát érezteti vele a' szabadelmű sajtónak 's közvéleménynek. Bugeaud soha nem bírta a' közönség böcsűlését 's azért csupán az udvarhoz kénytelen ragaszkodni, e' szerint tehát az új katonai törvényszék előtt minden esetre ugy fog szólani, mikép azt az udvar parancsolandja. — A' schweizi ügy minden perczen komolyabb színt ölt; azon félelem, mellyet a' kormány nem tud palástolni, mindig nagyobb fontosságúvá teszi mozgalmát. A' ministerség baráti allitása szerint valamennyi európai fejdelem, még a' muszka czárt sem vevé ki, szilárdul közbenjárulni szándékozik Schweiznál az ifju hg kiűzetése végett. A' külföld e' léptei mindazáltal nem képesek népszerűvé tenni a' francia kormányt, mert a' népvélemény mindig határozottabban nyilatkozik azon külföld ellen, mellytől Franciaország annyi lealázást tapasztalt; még a' legitimisták is ellenségei a' külföldi befolyásnak, 's inkább készek a' szabadelműkhöz csatlakozni, mint külföldtől szolgálatot elfogadni. — Mexicobul érkezett hivatalos irományok igen valószínűvé teszik, miszerint a' háboru csakugyan elkerűlhetlen, 's ez a' kereskedőket nagy mértékben aggasztja, mert ha Mexico hadat űzenne, vagy mozdulati szükségessé tennék a' megtámadást a' francziák részirűl, ugy valamennyi tengert amerikai kalózek lepnének el 's mindenütt űldöznek a' francia kereskedő hajókat, 's még talan az angolok sem mulasztanak el a' kedvező alkalmat, melly rovásunkra gazdagítaná őket. Eddig a' kereskedőség mindig a' kormány részire nyilatkozá, magányos érdekei miatt minden áron békefűntartást ohajtján; de most annál hangosabban fog nyilatkozni, ha tapasztalndja, hogy minden óvatossága 's engedékenysége daczára is csakugyan háboru a' dolog vége. — A' perpignani 16ik könnyű ezreddel napiparancsban tudatá sept. 16kén a' hadministeriség, hogy Devaux ezredet, ki mint tudva van, Castellane tábornok gánosa következtében ezrede előtt kardját elveté, tettegi hadi szolgálatból elmozdítá a' kormány. Amsterdamból különböző tartalmu levelek keringnek Parisban, mellyek közül azonban egyik sem világitja föl a' ügyek való helyzetét. Egyik irat szerint a' londoni biztosság megegyezék a' 24 czikkű szerződés adósság iránti végzetei megvizsgálásában. Néhány biztossági tag ugy vélekedik ugyan, hogy a' belga tartozás-mennyiséget módosíthatni, 's Palmerston e' végre már lépéseket is tett a' belga-hollandi udvaroknál, de ugyanazon tagok még azon nézetben is megegyeznek, miszerint az adóssági mennyiség meghatározásakor, a' két ország képviselői ne vegyenek a' tanácskozásban részt, mivel mindkét részrűl mulhatatlan ellenszólalkozások fognának történni. A' földbirtoki kérdésrűl még eddig nem vala semmi szó, mivel az csak a' biztosság ünnepeles összeűltekor, sept. 25kén, fog vitatás alá jutni. — A' mexico-elleni hadszállítványt néhány hajóval szaporítatni parancsolá a' kormány. E' végre Toulonbul azonnal megindult egy vitorla-készen álló hajócsapat 's nem sokára egyesűlni fog Baudin alhajóvezér csapatjával. Mi egy angol lap azon allitását illeti, miszerint Joinville hg meghódítandja Mexicot, arra válaszul elég az, hogy a' nevezett hg csak mint corvette-kapitány vesz részt e' vállalatban 's pedig csupán magosb rangszerzés végett Mirabeau egykor egy öt párviadalra szólító követhoz ezeket mondá: „Jobbat sem fogadék el.“ A' juliusi család szebb 's közelebb eső koronákat nem fogada el, 's a' mexicoi után nyuljon? A' külföldi kormányzók igen jól tudják 's alkalmasint nem engendik magukat lapi hírek által elcsábítatni. Azon tanítószékek közül, mik Salvandy, oktatásminister, tanácsaból a' tartományokban föllallítatni rendelt a' kormány, egyikre Quinet Edgart, Franciaország egyik legkifűnűbb íróját, emelé. Marmier, ki most végzi

Laplandban éjszakrai tanulmányit, 's a fiatal Bergmann, kinek több fontos buvárkodást köszönhet a német 's keleti nyelvészet, szinte tanítószékre jutának ez alkalomkor. — Janin Gyula minapi olaszországi utazásában két sorsszámot vásárolt valamely jószág-kijátszásra, 's most váratlanul azon örvendetes meglepő hírt kapá, hogy Lucca közelében Lazaroni gyönyörű mezei jószágot 's butorzott palotát nyere meg. E birtokot 100 ezer koronás tallerra böcsülik, firdésidő alatti jövedelmét pedig 12 ezer frankra. Egy a palotához tartozó díszes melléképületet Janin azonnal egy művész barátjának ajándékozott. — Infantin, a st. simonisták volt főnöke, most postamester a paris-lyoni vonalon, hol egyik korábbi apostolától némi segélypénzt kap évenként. — Saumur mellett néhány nap előtt öt kis gőzös vonult el háromszinű lobogó alatt. E hajók Loire folyamán járandnak Orleansig, 's vaslapokból levén építve, csak 8 hüvelyknyire merülnek terhelten vízbe, és föl felé 2¹/₂ le pedig 4 lieunyire haladnak minden órában. E szép vállolat tulajdonosa Larochejacquelin, ki maga is egyik hajó fődzetén vala. Infantin atya postamester 's egy Larochejacquelin három színű lobogós gőzösek tulajdonosa: valóban bélyegző vonás Franciaország jelen társasági 's politikai helyzetéből. — Gisquet a Messenger szerkesztőjéhez, ki első emlékezők az ellene támasztandó pörrel, levelet írt, mellyben nyilvánítja, miszerint e tárgyat maga szándékozik törvényszék elibe hozni; azonban ez is alkalmasint hasonlítni fog Brossard pöréhez, mert ez is törvényszék elibe kívánt állíttatni, mintha legfőbbkéletesben meg lett volna győződve ártatlanságáról. Azon oklevelek, miket a Messenger említ, valóban léteznek, mint biztos forrásból állíthatni, t. i. azok vallomásból, kik a megsértett család ügyét védni fogják. Gisquet csak tetemes pénzaldozattal szelidítheti meg a megbántott férjet vagy pedig annak előtentezése által, hogy gyalázata nyilvánítása által csak a közönség gúnyának 's közkaczajnak teend ki magát. A kormány, melly annyira ideig használa Gisquet szolgálatát, még jobban törekszik elsimitani az egész kellemetlen ügyet, mint maga Gisquet, a volt rendőrszín, mert minden oldalról újabb ocsmányságok felfödözése kezd fenyegetőzni. A kormány igen jól tudja, miszerint a magasb kereskedőség is, melly eddig oly szorosán ragaszkodék lépteihez, nem csak unni kezdi a sok förtelmet, hanem egyenesen attól retteg, hogy az illy rendszer sokáig nem fogja magát föntarthatni. Hírek szárnyalnak a fővárosban, mik szerint nem sokára egészen Thiers ministerségére visszaható pörök fognak szőnyegre kerülni. Mind ez talán jobb utra térést eszközend a kormányzat minden ágínál. — Constantinei levél szerint aug. 22ikről onnan Storaig, 20 mérföldnyire, utat szándékozik építtetni a kormányzóság. A mostani táborzállás Oued Semendou mellett, 7 mérföldnyire Constantinetől, állandó tanyájává változandván, az első állomást fogja képezni, a második pedig 6 mérföldnyire tovább Oued Saffat mellett fog fölállíttatni. A régi utat 's medzsez-el-hameri táborzállást elhagyandják, a guelmaít ellenben még megtartani szándék, mivel az némileg védhelyül szolgálhat a tartomány keleti részének. Constantine 's Algír közt közlekedés létesült szárazon, 's a constantinei lakosok eddigénél sokkal jobb áron szerzenek maguknak földbirtokot. — A Semaphore de Marseille — Clot-Bey tanár levelét közli Damaszkból jul. 23káról, melly szerint a drúzok már tökéletesen meghódultak. Előadása szerint nem is volt zendületre okuk, mert esupán az ujoncszedés alá nem akarák magukat vetni, holott az egész Syriában mindenütt ellenmondás nélkül gyakoroltatik. Clot-Bey megvallja ugyan, miszerint hét hénapig dicséretes buzgalommal 's bátorsággal forgaták fegyvereiket a drúzok, 's több tekintetben hadi tudományok körüli jártosságot is tanúsítanak; de foglyaik iránt rendkívüli kegyetlenségről vádolja őket egyszersmind, mint kiket együl-egyig legnagyobb kínzások közt szoktak kivégezni. Ibrahim basa ellenben szerinte nagy mérséklettel visel é háborút 's tulajdon emberei közt szoros hadifenyítéket tartott. Legérdekeseb azon levélben annak említése, hogy e kérdéses háboru által több régi drúz kéziratok kerültek napfényre, többnyire vallásos tartalmuak. „Én, így ir többi közt Clot-Bey, meglehetősen mennyiségű kéziratnak juték birtokába ez alkalomkor, 's azok közt egy katekizmushoz hasonlóra is találék, melly kérdések 's feleletekben adja elő hit- 's erkölestudományuk törvényit 's rendszabályait. Én Silvestre de Sacy utolsó munkáját a drúzok vallásáról csak kivonatokban ismerem. 's azért biztosan nem ítéltetem meg, van é 's mennyi e kéziratok közt olyas, mit Sacy nem ismert; könnyen lehet azonban, hogy ez alkalomkor több oly tárgy jövend napfényre, mit eddig makacsul rejtgetének idegenek előtt a drúzok. Egyébiránt határozzák el ezt a parisi keleti nyelvúvárok, kiknek az egész gyűjteményt rendelkezésük alá bocsátandom.“ — Rothschild b. kiról hírleni kezdék, hogy a 'saint-sauverni fürdőkből Bayonne felé San Sebastianba utazott, sept. 5kén Marsaillebe érkezék. E hírt alkalmasint a spanyol kölesün érdekeben terjesztgették, mit mindedig legnagyobb törekvés 's áldozatokra készség daczára sem lehet eszközlenni. Legújabbán, mint mondják, Laffitte, egyesülve több pénzváltóval, hathatós segélynyújtásra ajánlkozék a madridi kormánynak; de zálogul a philippini szigeteket kívánja, mellyek azután a köleszők kormányzósága alatt fognának állani. —

Paris, sept. 17kén: A 'saint-omeri táborban Lajos Fülöp személyesen intézend az ősi hadi gyakorlatokat; jelen leend e katonai ünnepélyeken Leopold király, Sussex hg 's valamennyi németországi Coburg hg. — A Parisban tartózkodó közbozsánatot nyert lombard-velencei politikai menekvők holnap gyűlést tartandnak, esászájokhoz halafölíratintézés végett. — Strassburgból sept. 10dikéről ezt írják: „Milly fontos helyet foglalt el a nemzeti nyelv elhanyaglása 1830ban a belga országos sérelmek közt, köztudomásu. Vigyázzanak magukra a német luxemburgiak, ha belga hatalom alatt maradnak, hogy velük is ne történjék azon játék, mellyet most velünk elsassiakkal üznek. A franczia kormány többször törekvék ugyan már elnyomni nemzetünk többségének nyelvét, mely-

lyet ünnepélyesen biztosított a tartomány átvettekor; de olly rendszerrel még soha, mint most a juliusi hatalomgyakorlók. 's a t,“ — La Guerriere ausztriai fregát Fridrik főherczeggel september 7kén Gibraltarból jövet horgonyt vete Algir kikötőjében, minthogy a főhg megtekinteni szándékozik az éjszakamerikai franczia gyarmatot; mivel azonban partaszállás előtt 5 napi vesztegídt kellett volna kiállnia, mit a főhg sietős utja miatt nem teljesíthete, fölszedeté horgonyit 's Corfu felé folytatá utját. — A pénzügyminister körlevelben 36 ezer franknyi jutalmat hirdete annak, ki 1839ki october előtt 500 rizma olly papírt készítend, mellyen teljességgel semmi hamisítást ne lehessen véghez vinni. — Bugeaud tábornok néhány napi Parisban tartózkodta óta, többször hosszasan értekezék a minisiterelnökkel 's Bernard hadminisiterrel. Mint látszik köleszős megegyezés történt azon vallomásokra nézve, miket az újabb pör talán sükségessé teend. Bugeaud rövid idő mulva visszautazik Perpignanba. A minisiteri lapok néhány nap előtt még gáncsolák Bugeaud tetteit, 's most egészen törvényszerűnek állítják azokat, sőt minden tekintetben elkerülhetleneknek. Ebből is világosan láthatni, hogy az ezerszínű tábornok újra baráti frígyet kötött a gyöngye minisiterekkel. —

Svédország.

Stockholmban aug. 27én este 9—10 óra közt ismét népzajgás történt, melly alkalommal egy kávéház ablakit beverék; erős gyalog őrsapat azonban a csoportot szétűz; 's az említet kávéházat a rendőrség becsuká, mert szabad személyek laktak benne. A zajgás másnap ismét megújult, és Stogman minisiter lakához vonultak 's beverék ablakit; más csoportok a zsidó zsinagogánál gyűlöngetek össze, hol ismét bedobák az ablakokat. Az egész zajgás a zsidóknak adott engedvényekért látszott kiütni, ni azonban már egészen le van esilapítva.

Stokholm, sept. 11én: Tegnap este a belváros új 's eddigieknél nagyobb zavargás színhelye volt. 10 órakor kezdé a nép csoportozni, több házak ablakit beverék, főleg azokat, hol zsidók tartanak szállást, mivel azonban ezek többnyire a 2ik emeleten laknak, így a többi lakosok szenvedének inkább, kiknek ablakaik mellett még tükröjüket 's más töredékény butorokat szét rombolák. Stogman minisiter ablakit ujlag beverék. E romboló népesoport nem volt ugyan számos, de a rombolás olly gyorsan történt, hogy mielőtt a főhelytartó a helyszínére érkezék, már mindennek vége volt 's a tömeg szétoszlott. A rendőrség e zavargás okait nagy gondal fürkészi. — Egy másik esemény is foglalatostkodtatja az elméket. Egy volt diákok bevádol egy pattantys, miszerint az koresmában gyalázatos kifejezéssel élt a király személye ellen, 's a pattantyst zendülésre szólítá fel. A diák mindent megvallott a rendőrség előtt 's most a király határozatára várnak. — Tegnap (10én) este 6 órakor a városi tanács és 50 eskütt-polgár udvarolt személyesen a királynál, örömet fejezven ki egészsége helyreállításán, hasonlólt tevének néhány nappal ezelőtt a polgári tisztviselők 's papság. 7 órakor pedig a bank és országadósági hivatal követéségét fogadá el a király 's a szónok beszédére következőleg válaszolt: „Uraim! A gondviselés megmenté engem a nagy veszélytől. Szerenese kívánatjok érzelmek következménye 's biztosítom Önöket hasonló érzelmekről. Midőn 25 évvel ezelőtt Svédország félreértett jogaiért harcolék, az ég ótalmaért könyörögtem a népügy kiviyhatására. Süker koronázá imáimat. Önök képesek az ország állapotját megítélni 's átláthatják az 1810 's mostani állapot közötti különöséget.“ —

Németország.

Sept. 16án nyiták meg a lipese-drezdai vasutvonalat Lipésétől Dahlenig, mintegy öt mérföldnyire, melly utat oda 's vissza gőzkocsin négy óra alatt haladák meg. — Hannoverában még folyvást kétséges az alkotmány ügye, pusztá híreknel nem tudhatni egyebet; némelylek szerint a király határozott szándéka minden módosítás nélkül az 1819ki alkotmány szerint kormányozni, még új országgyűlést sem akar összehinni, hanem a már létezőt, de elhalasztotta, szólítja fel munkálkodásra nem sok idő mulva; e gyűlés elibe fog ujlag terjesztetni az új alkotmány félrelökött terve; az alaptörvény mellett többséget a 2ik kamrában némelyle anyagi engedvények által szándékoznak megtörni, ezelőtt a kormánypártiak igen makacsok valának az engedvényeket illetőleg; most már fordítanak a köpenyegen, 's ha így sem nyerend a kormány többséget, akkor a kir. leirat következtében a király egyedül teend módosításokat az 1819ki alkotmányon; egyébiránt minden jót reménylenek, hiszik, miszerint a többség az engedvényekkel tökéletesen meg fog elégülni. —

Törökország.

A smyrnai lap szerint Ibrahim b. felszólítása a drúzokhoz következő: „Libanon-hegyi keresztényen csapatimhoz! Meggyőződve szeretetetekről és kormánya iránti engedelmességetekről, atyám, az egyptusi alkirály, irá nekem, hogy jelét adva kedvezésimnek 16 ezer puskát 's más hadi szükségest nyujtsak át nektek, hogy urrá tegyétek magatokat azok felett, kik hasonlók valának veletek, az áruló és hűtellen drúzok felett, kik az isten létét és a föltámodást tagadják, 's hogy az isten javaikat 's önmagokat zsákmányul adja nektek. E végett tehát ivadékaítokkal egyetemben örökre hordjatok fegyvert. Ibrahim b.“ — Konstantinápolyban ismét néhány ház tüzaldozat lön. — Bagdadi hírszerint Anglia a persa schah ellen háborút üzent, 's már az angol csapatok, számos elégtlennel megszorodva, Bushireből Schiras ellen indult. Néhány kised esata gatlá ugyan az angol csapatok menetét. Igen kíváncsiak a következőkére, a schah, ugy hiszik általányosan, engedni fog. —

Gabonaár: Pest, sept. 28án: Tiszta buza 140, 120, 105; — Kétszeres 90, 84; — Rozs 76, 73, 70; — Arpa 75, 72, 66; Zab 52, 50, 47; Kukuricza 98, 90, 80; — váltó garas.

Dunavizálás: 27kén 6' 1" 9" — 28kén 6' 1" 9" — 29kén 6' 2" 6" —